

Mötesanteckning Ledningsrådet för hjälpmedel, 2025-09-11

Tid: Kl. 09:00 – 11:00

Plats: Digitalt via Teams

Närvarande

VGK	Maria Ljung	Göteborgsregionens Kommunalförbund
	Helene Nordling	Sjuhärads Kommunalförbund
	Anna Andersson	Fyrbodals Kommunalförbund
	Valon Hetemi	Göteborgs Stad
	Lena Ludvigsson	Skaraborgs kommunalförbund (adj. socialtjänst)
VGR	Katarina Edlund	Habilitering & Hälsa
	Charlotte Widell	Sjukhus
	Carina Helgesson	Regionhälsan och Närhälsan
	Adam Goldberg	Privat regional primärvård
Ordförande	Magnus Kronvall	VGR, Koncernkontoret
Vice ordförande	Maria Olsson	VästKom, strateg
Förhinder	Erica Cedervret Nilsson	Områdeschef Försörjningsförvaltningen
	Sverker Andersson	Skaraborgs Kommunalförbund
Vakant	VGR	Sjukhus
Inbjudna	Magnus Hansson	Controller, Försörjningsförvaltningen (2, 3a)
	Fredrik Ahlvik	Samverkansfunktionen (3a, 3c)
	Kim Engwall	Samverkansfunktionen (4a)
	Jessica Lagervall Wirén	Projektledare VGR (4a)
	Piotr Gabrys	Samverkansfunktionen (4b, 4c)
	Martina Thelfer	Försörjningsförvaltningen (4b)
Samverkans- funktioner	Linda Augustsson, administrativt stöd och Anette Alfredsson, sekreterare	

1. Godkännande av dagordning och föregående anteckningar

- a) Magnus Kronvall hälsar alla välkomna till dagens möte.

Dagordningen fastställs.

- b) Föregående mötesanteckning godkänns och publiceras på Ledningsrådet för hjälpmedels webbsida på Hjälpmedel i Västra Götaland.

Maria Olsson återkopplar att de kommunala representanterna i ledningsrådet har gjort ett informationsutskick om läkemedelsautomat (punkt 4c) via kommunalförbundens chefsnätverk gällande byte av baskod i webSesam, för att få en ökad följsamhet till rutiner för betalningsansvar hos förskrivande verksamheter.

2. Tertialrapport - innehåll

Föredragande: Magnus Hansson

Dialog utifrån bilaga som funnits tillgängligt inför mötet.

Frekvens och innehåll i Försörjningsförvaltningens rapporter har varierat över tid. Från 2024 lämnas uppföljning avseende kvalitet, ekonomi och utvecklingsområden i tertialrapporter från Hjälpmedelscentralen respektive läkemedelsnära produkter.

Enligt gällande försörjningsavtal ska Försörjningsförvaltningen och Ledningsrådet för hjälpmedel samarbeta kring prissättningen. Magnus Hansson efterfrågar synpunkter om vad ledningsrådet önskar att fortsätta ekonomiska rapporter ska innehålla.

Ledningsrådet lyfter fram att det är positivt med utfall och analys avseende kvalitetsindikatorer, på det sätt detta beskrivs i nuvarande tertialrapporter.

Den ekonomiska rapporteringen i tertialrapporterna bör kompletteras med budgetuppföljning per avtal på en sammanfattande nivå. Det kan med fördel illustreras med grafisk illustration av resultaträkning, graf över volymer samt en analys av resultatet. Ledningsrådet önskar också få en översikt över utfall av volymutvecklingen kopplad till prognos.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen och ser fram emot kommande rapportering.

Fortsatt hantering: Magnus Hansson tar fram ett förslag på upplägg för ekonomirapportering. Denna skickas till samverkansfunktionen som stämmer av med presidiet och återkopplar inför tertialrapport 2, 2025.

3. Beslutsärenden

a) Justering av prismodell för tillbehör

Föredragande: Magnus Hansson och Fredrik Ahlvik

Underlag har funnits tillgängligt inför mötet.

I nuvarande prismodell för tillbehör med hyra baseras månadshyran på 4 % av inköpspriset för samtliga tillbehör med hyra. Analys från Hjälpmedelscentralen visar att denna prismodell i vissa funktionsgrupper leder till att tillbehörens hyresintäkter i praktiken subventionerar huvudhjälpmedlen och ger dessa en orimligt låg månadshyra i förhållande till den faktiska självkostnaden för hjälpmedlet.

I de funktionsgrupper där intäkten för huvudhjälpmedlet är lägre än avskrivningskostnaden föreslår Hjälpmedelscentralen att differentierad månadshyra på 1–4 % av inköpspriset tillämpas. Alla tillbehör i funktionsgruppen får då samma procent för beräkning av månadshyra. Grundregeln är fortsatt att månadshyran är 4 % av inköpspriset

Syftet med förslaget är att möjliggöra justering av hyran för tillbehör så att intäkten för huvudhjälpmedlet står i rimlig proportion till avskrivningskostnaden.

För att bereda frågan gav Ledningsrådet för hjälpmedel uppdrag åt en arbetsgrupp att ta fram informationsmaterial med fördjupad beskrivning av bakgrund till föreslagen prismodell och tidplan för genomförande av förändring. Detta skulle förankras med vårdgivare innan ställningstagande i Ledningsrådet, vilket är genomfört.

Fredrik kompletterar på mötet att det i uppdraget till arbetsgruppen ingick att ta fram formulering till specifikationer gällande finansiell samverkan i berörda försörjningsavtal, men att arbetsgruppen önskar att detta i stället görs av beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse.

I dialogen lyfts från kommunsidan vikten av att ledningsrådet får fatta beslut varje gång Hjälpmedelscentralen upptäcker orimlig fördelning av kostnader mellan huvudhjälpmedel och tillbehör inom en funktionsgrupp.

Ordföranden tackar arbetsgruppen för ett väl genomfört arbete.

Ställningstagande: Ledningsrådet för hjälpmedel beslutar att

- 1) införa en justerad prismodell för tillbehör med hyra enligt följande:
 - Standardnivån för tillbehör med hyra är 4 % av inköpspriset
 - Vid behov kan hyran för tillbehör justeras inom intervallet 1–4 % av inköpspriset, i de fall där intäkten för huvudhjälpmedlet understiger avskrivningskostnaden. Hjälpmedelscentralen lämnar då förslag om nivå (i hela procentsteg) inom intervallet 1–4 %, varefter ledningsrådet fattar beslut
- 2) den justerade prismodellen införs från och med 1 januari 2026
- 3) beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse får uppdrag att revidera berörda specifikationer gällande finansiell samverkan.

Fortsatt hantering: Beredningsgrupp Avtal & Överenskommelse reviderar specifikationer gällande finansiell samverkan i respektive försörjningsavtal/överenskommelse, enligt beslutad prismodell för tillbehör.

b) Borttagning av porttelefoner som förskrivningsbart hjälpmedel

Föredragande: Linda Augustsson

Underlag har funnits tillgängligt inför mötet.

Beredningsgrupp Handbok & Sortiment, Hälso- och sjukvård har genomfört ett beslutsstöd och kommit fram till att föreslå att porttelefoner tas bort från det förskrivningsbara sortimentet. Motiveringen är att det inte krävs hälso- och sjukvårdens kompetens vid förskrivning, produkterna är inte MDR-märkta och de finns tillgängliga i allmän handel.

Syfte med förslaget är att enbart hjälpmedel som bedöms vara hälso- och sjukvårdens ansvar är förskrivningsbara, samt att minska antalet konsumentprodukter i sortiment.

Ställningstagande: Ledningsrådet ställer sig bakom att ta bort anvisningen Snabb- och porttelefoner (ISO-kod 222433) inom produktområdet för Rörelse i

Handbok för personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård. Dessa produkter övergår i så fall till egenansvar.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen skriver underlag för beslut av hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektören för Västra Götalandsregionen.

Efter beslut tar beredningsgrupp Handbok & Sortiment, hälso- och sjukvård fram övergångsregler i samråd med Försörjningsförvaltningen.

c) Ansökan mobilt CTG

Föredragande: Fredrik Ahlvik

Underlag har funnits tillgängligt inför mötet.

Mottagning för gravida och nyförlösta vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra har sedan före pandemin använt mobilt CTG inom ett projekt. I augusti 2024 inkom de med en ansökan om att göra mobilt CTG förskrivningsbart i regionen. Syftet är att möjliggöra egenmonitorering för en definierad målgrupp som komplement till stationär CTG-undersökning. Behovet uppskattas till 150–250 patienter per år, med cirka två undersökningar per vecka under behandling. Ansökan stöds av samordningsrådet för kvinnosjukdomar och förlossning.

Koncerninköp har genomfört en marknadsundersökning (RFI) som visade att endast en produkt och en leverantör är tillgänglig, och det är samma som används i verksamheten idag. Då produkterna inte kan anslutas till IT-lösningen "Vård och Hälsa" krävs även upphandling av tillhörande tjänst.

Beredningsgrupp Handbok & Sortiment hälso- och sjukvård genomförde i juni ett beslutstöd där alla aspekter utom en talade för att införa mobilt CTG som förskrivningsbar produkt.

Ställningstagande: Ledningsrådet ställer sig bakom att

- 1) införa ny anvisning i Handbok för förskrivning av personliga hjälpmedel inom hälso- och sjukvård, gällande mobilt CTG för egenmonitorering i enlighet med förslag på anvisning
- 2) anvisningen publiceras när produkter och tillhörande tjänst som uppfyller krav på hantering av personuppgifter och datasäkerhet upphandlats, då blir produkterna förskrivningsbara.

Fortsatt hantering: Samverkansfunktionen skriver underlag för beslut av hälso- och sjukvårdsutvecklingsdirektören för Västra Götalandsregionen.

4. Information och dialog

a) Rapport från arbetet digitala hjälpmedel

Föredragande: Kim Engwall och Jessica Lagervall Wirén

Kim sammanfattar vad som är aktuellt och på gång.

- Mobila trygghetslarm finns i sortiment sedan 1 juni. Några kommuner har börjat beställa och fler förväntas komma i gång under hösten. En pilot har genomförts under sommaren i fyra kommuner och ett

erfarenhetsutbyte är planerat till slutet på september. Inbjudan kommer spridas via Hjälpmedelsforum Socialtjänst. Hittills har 44 beställts och brukare vittnar om en ökad livskvalitet.

- Upphandling av digital tillsyn är färdig. Piloten kommer starta efter sommaren och övriga kommuner kommer ha möjlighet att beställa hjälpmedlet från 1 oktober.
- Upphandlingen av Digitala lås är färdig. En mindre pilot kommer genomföras under september och preliminär uppstart för övriga kommuner är 1 oktober.
- Digitala hembesök har preliminär start för upphandling våren 2026.
- Arbete med hantering av beställningar i webSesam för socialtjänsten pågår och beslut förväntas tas på kommande styrgruppsmöte 18 september
- Sammanställning av utfall av budget för samverkansekonomin presenteras på styrgruppsmötet 18 september och på nästkommande Ledningsråd.
- Resterande pengar som finns kvar inom samverkansekonomin från 2025-06-30 kommer att återinvesteras i arbetet med upphandling av läns gemensam plattform.

Jessica informerar om vad som är aktuellt kring läns gemensam teknisk plattform:

- Resurs är tillsatt för arbete med informationssäkerhet på 30 % fram till årsskiftet.
- Fortsatt vakans för projektledare från kommun, hanteras av VästKom.
- Rekrytering pågår av regionutvecklare för digitala hjälpmedel.

Dagens presentation läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Ärendet återkommer på decembermötet.

b) Statusrapport upphandling nytt försörjningssystem och beställargränssnitt, inklusive kostnader för implementering

Föredragande: Martina Thelfer

Lägesinformation ges om upphandlingen av försörjningssystem och beställningsportal för hjälpmedel och beställningsportal för läkemedelsnära produkter.

Leverantörsdialoger har inletts och kommer pågå under hösten. Beräknad avtalsskrivning är årsskiftet 2025–2026.

På fråga om hur beställarperspektivet säkerställs svarar Martina att beställare inte deltar i detta skede på grund av upphandlingssekretess, men att kravställningen blir säkerställd via synpunkter som lämnats av tidigare arbetsgrupp med beställare. Under designfasen kommer representanter för vårdgivare att delta

En uppskattning har gjorts av kostnader för upphandling och implementering, samt tillkommande kostnader för drift och förvaltning under 2026 och 2027.

Upphandling och implementering inkluderar leverantören samt delvis VGR-interna projektkostnader. Drift och förvaltning inkluderar tillkommande kostnader för licenser och support.

En investeringsbegäran avseende ett gemensamt försörjningssystem lyftes till regionstyrelsen från styrelsen för logistik, men avslogs hösten 2023. Dialog om finansiering har förts sedan dess. Strategiska styrgruppen har under en längre tid utvärderat olika möjligheter till finansiering av implementeringen. För de delar som berör hjälpmedel och läkemedelsnära produkter kommer arbetet att finansieras som en del av tjänstekostnaden, d.v.s. för hjälpmedel som en del av hyran på hjälpmedlet och för läkemedelsnära produkter som en del i påslaget på läkemedelsnära produkter.

Implementeringskostnaden för beställningsportal och försörjningssystem för hjälpmedel kommer att inkluderas i hyran för hjälpmedlet och redovisas som en del i planerad prisjustering som lyfts till Ledningsrådet i oktober. Nuvarande bedömning är att implementeringskostnaden för beställningsportal och försörjningssystem för läkemedelsnära produkter ryms inom påslaget, men att eventuell återbetalning då kommer att reduceras.

Vårdgivare påpekar att implementeringen kommer innebära dubbla kostnader genom att hyran ökar i kombination med kostnader för utbildning med mera. Martina instämmer i detta. Det bästa hade varit om kostnaden hade inkluderats i en långsiktig planering, men det var inte möjligt då det från början bedömdes som en investeringskostnad som sedan visade sig inte uppfylla kriterierna för investering. Ambitionen är dock att de nya systemen ska effektivisera för både Försörjningsförvaltningen och vårdgivare, vilket kan leda till mindre kostnader framåt.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för bra information och möjlighet att föra dialog.

Fortsatt hantering: Ärendet om implementeringskostnader återkommer på möte 23 oktober i samband med förslag på prisjustering inför 2026.

Ledningsrådet lämnar önskemål om att kunna särskilja förväntade puckelkostnader för 2026 och 2027 i kommande ekonomiska redovisningar från Försörjningsförvaltningen.

c) Presentation/information om VGR chatbot

Föredragande: Piotr Gabrys

Information ges om möjligheten att använda en chatbot (AI-assistent) som ett verktyg för att stödja användare av beställningssystem för hjälpmedel. Chatbotten kan ställas in och modifieras utifrån behov. Den är nu i en testfas och kallas för "Bestella". Piotr visar hur chatbotten är uppbyggd och hur den är tänkt att fungera. Ambitionen är att framöver kunna lägga en länk till chatbotten i länklistan i webSesam.

Eventuellt finns även framtida utvecklingsmöjligheter av chatbottar för annan användning inom hjälpmedelsverksamheten.

I ledningsrådet framförs synpunkter på att AI-assistenter kan vara ett bra verktyg som kan komma till nytta, dock påpekas vikten av att ta ställning till vad som är önskvärt att ett sådant verktyg ska hjälpa till med och till vilka målgrupper. Inventering behöver göras av vilka behov som finns ute i verksamheter, för att i nästa steg undersöka vad som är lämpligt att automatisera. Piotr instämmer i att många frågor kvarstår som behöver utredas. Bland annat lyfter han fram att syftet med AI-assistenter och en strategisk inriktning behöver tas fram tillsammans med ansvarsfördelning gällande ägande och förvaltning.

Presentationen läggs på ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för spännande information.

Fortsatt hantering: Ledningsrådet önskar få uppdaterad information på möte framöver.

d) Uppföljning av handlingsplan för utveckling av samarbetsorganisationen

Föredragande: Maria Olsson

Handlingsplanen för organisation, arbetssätt och ekonomi finns på SOFIA-ytan och den uppdateras kontinuerligt av samverkansfunktionen. Maria lyfter idag fram vissa delar som pågår.

Samverkansfunktionen har tagit fram ett förslag på generellt årshjul, för att underlätta planering och uppföljning av ledningsrådets arbete.

Ledningsrådet ser positivt på ett övergripande årshjul. Förslag lämnas om att tillföra prognosrapporten från Försörjningsförvaltningen, som kommer presenteras vartannat år från 2026. Kommentar lämnas också om att vid förslag på prisjustering som påverkar kommunerna önskas information så tidigt som möjligt. Årshjulet bör kompletteras med när processen för prisjustering behöver starta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

Fortsatt hantering: Ärendet återkommer på kommande mötet 23 oktober.

5. Ärenden utan föredragning

a) Ansökan digital termometer – återkoppling

Ansökan om digital termometer för egenmonitorering inkom februari 2024. Då målgrupperna i ansökan var otydliga samt att 2 av 4 samordningsråd inte ställde sig bakom ansökan lyftes frågan till Ledningsrådet för vägledning om fortsatt hantering 2024-06-13. Då det saknades information om tillgänglighet av produkter rekommenderades att genomföra en marknadsundersökning (RFI).

Ledningsrådet ställde sig bakom ansökan 2025-02-04 efter att RFI genomförts och anvisning justerats gällande kostnadsansvar och förskrivare.

Vid fortsatt hantering av ärendet framkommer att den digitala termometer som under RFI identifierades som möjlig att ansluta till Vård- och hälsa, har mätmetod beröringsfri infraröd teknik. Denna mätmetod är icke önskvärd för målgruppen.

Det har även framkommit att mätvärden kan anges manuellt i vård- och hälsa och därmed finns möjlighet att använda termometer utan automatisk digital överföring av mätvärden. Med detta sammantaget ansåg inte ansökaren att det finns behov av att gå vidare med ansökan.

Ärendet avslutas och förskrivaren hänvisas till kontakt inom Vård- och hälsa/egenmonitorering för möjligheten med manuella registreringar. Ny ansökan vid behov, om produkter med adekvat mätmetod blir tillgängliga.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

b) Omställningskostnader uppgradering insulinpump

En av leverantörerna inom diabetes lanserar en ny mobilapp som bland annat ger möjlighet att fjärrstyra insulinpumpen från en telefon via Bluetooth. Appen kan laddas ned kostnadsfritt och användas till leverantörens insulinpump om pumpen har kvarvarande garantitid (en uppgradering görs i pumpen). Pump utan kvarvarande garanti kan inte uppgraderas utan måste bytas ut mot en ny för att fungera med appen.

I tidigare arbete föreslogs att insulinpumpar bör användas tills de slutar fungera och inte nödvändigtvis bytas ut när garantitiden löpt ut. Hur stor efterfrågan som finns bland patienter att använda den nya funktionen med appen är svårt att bedöma men det finns en risk att pumpar byts i förtid (fungerande pumpar men med utgången garantitid) för att få tillgång till den nya funktionen.

Information kommer att skickas till berörda förskrivare med uppmaning att vara restriktiva med att byta ut fungerande insulinpumpar och att det bör vara medicinskt befogat i förhållande till merkostnaden att byta pumpen i förtid.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen

c) Beredningsgruppernas arbete våren 2025

Beredningsgrupperna har mandat att fatta beslut i flera frågor och det förs ofta dialog på både operativ och strategisk nivå som det kan vara bra för Ledningsrådet för hjälpmedel att ha kännedom om. Ledningsrådet har önskat att denna typ av information sammanställs i en bilaga under punkten Ärenden utan föredragning på ledningsrådets möten två gånger/år. Bilagan finns tillgänglig på Ledningsrådets SOFIA-yta.

Ställningstagande: Ledningsrådet tackar för informationen.

6. Ärenden till och från Samrådsorganet (SRO)

a) Information till SRO

Inget aktuellt från dagens möte.

På möte 13 november förväntas SRO ta ställning till förslag på justerad uppdragshandling för Ledningsrådet för hjälpmedel.

b) Information från SRO

Inget aktuellt.

7. Övriga frågor

a) Utvärdering av dagens möte och vårens arbete

Bra möte – lagom tempo och bra dragningar.

8. Kommande möte

Nästa möte är ett fysiskt möte 23 oktober på hotell Eggers centralt i Göteborg.

Förslag på mötesplan för 2026 som kommer fastställas på nästa möte:

5 februari, 13:00 – 16:00 (fysiskt möte)

12 mars, 09:00 – 12:00

21 april, 13:00 – 16:00

2 juni, 09:00 – 12:00

10 september, 13:00 – 16:00 (fysiskt möte)

22 oktober, 09:00 – 12:00

4 december, 09:00 – 12:00